

Neljapäev, 21. jaanuar 2016

P8_TA(2016)0020

ELi prioriteedid ÜRO Inimõiguste Nõukogu 2016. aasta istungjärgudel

Euroopa Parlamendi 21. jaanuari 2016. aasta resolutsioon ELi prioriteetide kohta ÜRO Inimõiguste Nõukogu 2016. aasta istungjärgudeks (2015/3035(RSP))

(2018/C 011/10)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni ja ÜRO inimõiguste konventsioone ning nende fakultatiivprotokolle,
 - võttes arvesse ÜRO Peaassamblee resolutsiooni 60/251, millega asutati ÜRO Inimõiguste Nõukogu (UNHRC),
 - võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni, Euroopa sotsiaalhartat ning Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,
 - võttes arvesse ELi inimõiguste ja demokraatia tegevuskava aastateks 2015–2019,
 - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone ÜRO Inimõiguste Nõukogu kohta,
 - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone inimõiguste rikkumise kohta, sealhulgas resolutsioone arutelude kohta, mis käsitlevad inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise juhtumeid,
 - võttes arvesse oma 17. detsembri 2015. aasta resolutsiooni inimõigusi ja demokraatiat maailmas 2014. aastal käsitleva aruande ja Euroopa Liidu poliitika kohta selles valdkonnas ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 2, artikli 3 lõiget 5 ning artikleid 18, 21, 27 ja 47,
 - võttes arvesse ÜRO Inimõiguste Nõukogu 2015. aasta aruannet ÜRO Peaassambleele,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et 2015 ja 2016 on aastad, mil tähistatakse olulisi inimõiguste, rahu ja julgeolekuga seotud aastapäevi: Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni loomise 70. aastapäeva, ÜRO kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti ning majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti 50. aastapäeva, ÜRO arenguõiguse deklaratsiooni (1986) 30. aastapäeva ja Pekingi deklaratsiooni ja tegevusprogrammi (1995) 20. aastapäeva ning ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni naiste, rahu ja julgeoleku kohta (2000) ja aastatuhande arengueesmärkide (2000) 15. aastapäeva;
- B. arvestades, et inimõiguste järgimine, sõltumata rassist, päritolust, usutunnistustest, klassist, kastist, soost, seksuaalsest sättumusest või nahavärvist, on iga riigi kohustus, kinnitades oma austust inimõiguste (nii kodaniku-, poliitiliste, majanduslike, sotsiaalsete kui ka kultuuriliste õiguste) jagamatuse suhtes, sest need on omavahel seotud ja üksteisest sõltuvad, ning arvestades, et ükskõik millises õigusest ilmajäämisel on otsene kahjulik mõju teistele õigustele; arvestades, et kõikidel riikidel on kohustus austada oma elanike põhiõigusi ja võtta konkreetseid meetmeid nende õiguste tagamiseks kaasaaitamiseks riiklikul tasandil ning teha rahvusvahelisel tasandil koostööd inimõiguste kasutamise takistuste kaotamiseks kõigis valdkondades;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0470.

Neljapäev, 21. jaanuar 2016

- C. arvestades, et inimõiguste üldkehtivuse austamine, edendamine ja kaitsmine on osa Euroopa Liidu eetikanormidest ja õigustikust ning Euroopa ühtsuse ja terviklikkuse nurgakivi; arvestades, et inimõiguste olukord liikmesriikides mõjutab otseselt ELi inimõiguste alase poliitika usaldusväärsust välismaal;
- D. arvestades, et liidu tegevus suhetes kolmandate riikidega põhineb Euroopa Liidu lepingu artiklil 21, milles kinnitatakse inimõiguste ja põhivabaduste universaalsust ja jagamatust ning sätestatakse kohustus austada rahvusvahelisel areenil toimivas tegevuses inimväärikust, võrdsuse ja solidaarsuse ning ÜRO põhikirja põhimõtteid ja rahvusvahelist õigust;
- E. arvestades, et inimõiguste austamist tuleks arvestada kõigis poliitikavaldkondades, mis hõlmavad rahu ja julgeolekut, arengukoostööd, kaubandust ja investeeeringuid, humanitaarabi, kliimamuutusi, rännet ja võitlust terrorismi vastu, sest meetmeid nendes valdkondades ei saa võtta inimõigusi austamata;
- F. arvestades, et ÜRO liikmesriigid on võtnud vastu ja kohustunud täitma 2030. aasta tegevuskava, milles kavandatakse maailma, kus kõikjal austatakse inimõigusi ja inimväärikust, õigusriigi põhimõtet, õiglust, võrdsust ja mitte-diskrimineerimist;
- G. arvestades, et ÜRO Inimõiguste Nõukogu korrapärased istungjärgud, eriraportööride nimetamine, inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise mehhanism ja erimenetlus konkreetsete riikide olukorra või valdkondlike küsimustega tegelemiseks aitavad kaasa rahvusvahelistele jõupingutustele inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte edendamiseks ja järgimiseks;
- H. arvestades, et mõned ÜRO Inimõiguste Nõukogu liikmetest kuuluvad kõige tõsisemate inimõiguste rikkujate hulka, nende koostöö ÜRO erimenetluste raames on nõrk ja nad ole täitnud oma aruandluskohustust ÜRO inimõiguste lepingu alusel loodud organite ees;

ÜRO Inimõiguste Nõukogu

1. peab tervitavaks suursaadik Choi Kyong-limi nimetamist ÜRO Inimõiguste Nõukogu esimeheks 2016. aastaks;
2. peab tervitavaks ÜRO Peaassambleele esitatavat ÜRO Inimõiguste Nõukogu aastaaruannet 28., 29. ja 30. istungjärgu kohta;
3. kordab seisukohta, et ÜRO Inimõiguste Nõukogu liikmed tuleks valida riikide hulgast, kus austatakse inimõigusi, õigusriigi põhimõtet ja demokraatiat, ning nõuab tungivalt, et ÜRO liikmesriigid edendaksid muu hulgas inimõiguste austamisel põhinevate kriteeriumite kasutamist riikide ÜRO Inimõiguste Nõukogu liikmeks valimisel; väljendab muret inimõiguste rikkumiste pärast mõnes hiljuti UNHRC liikmeks valitud riigis; leiab, et liikmesriigid ei peaks toetama selliste riikide valimist UNHRC liikmeks, kes ei austa inimõigusi;
4. rõhutab, et on oluline toetada ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo (edaspidi „büroo“) sõltumatust ja puutumatust tagamaks, et büroo saaks oma volitusi tulemuslikult ja erapooletult täita ka edaspidi; nõuab sellega seoses büroo piisavat toetamist ja rahastamist; kinnitab taas oma toetust erimenetlustele ja volitatud esindajate, nagu eriraportööride sõltumatusele, mis võimaldab neil täita oma ülesandeid täieliku erapooletusega, ning kutsub kõiki riike nende menetlustega koostööd tegema; peab kahetsusväärseks, et mõni liikmesriik ei tee koostööd;
5. kinnitab taas, kui oluline on inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise universaalsus, et saada täielik ülevaade inimõiguste olukorrast kõigis ÜRO liikmesriikides, ja avaldab veel kord toetust läbivaatamise teisele tsüklile, milles keskendutakse esimese tsükli jooksul vastu võetud soovitude rakendamisele; kordab siiski oma nõudmist, et soovitud, mida riigid esimeses tsüklis heaks ei kiitnud, võetaks inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise jätkuvas protsessis uuesti kaalumisele;

Neljapäev, 21. jaanuar 2016

6. rõhutab vajadust tagada, et erinevad sidusrühmad, eelkõige kodanikuühiskond, osaleksid täielikult UNHRC töö kõikides aspektides ja väljendab muret, et ranged piirangud ja kitsendused takistavad kodanikuühiskonna osalemist üldise korrapärase läbivaatamise protsessis; kutsub ÜRO liikmesriike, sealhulgas ELi liikmesriike üles kasutama üldist korrapärast läbivaatamist inimõiguste olukorra hindamiseks oma riigis ning esitama sellega seoses soovitusi;

7. nõuab, et EL võtaks poliitilises dialoogis asjaomaste riikidega üldise korrapärase läbivaatamise soovitude järelmeetmeid, et uurida, mil viisil ja milliste vahenditega neid soovitusi riikide ja piirkondlike strateegiate kaudu rakendada;

8. väljendab heameelt ÜRO inimõiguste ülemvoliniku muutuste algatuse üle, mille eesmärk on parandada ja tugevdada ÜRO inimõiguste büroode ülemaailmset kohalolekut sellega, et luuakse kaheksa piirkondlikku keskust, kes partneritega otsesest koostööst tehes kaitsevad ja edendavad inimõigusi, et viia inimõiguste mehhanismide soovitusel kohapeal ellu; nõuab, et seoses UNHRC 10. aastapäevaga hinnataks nõukogu mõju, sealhulgas tema mandaadi osas ning tema resolutsioonide ja muude otsuste rakendamise osas;

Kodaniku- ja poliitilised õigused

9. väljendab muret mõnes riigis läbiviidava põhiseaduse läbivaatamise pärast, mille eesmärk on muuta presidendi ametiaegade arvule kehtestatud piirangut – see küsimus on tekitanud mõnel puhul valimistega seotud vägivalda; kinnitab, et kodaniku- ja poliitiliste õiguste, sh individuaalse ja kollektiivse sõnavabaduse ning kogunemis- ja ühinemisvabaduse austamine on demokraatliku, salliva ja pluralistliku ühiskonna tunnused;

10. kordab taas, et korrapäraselt toimuvad vabad ja tõelised valimised üldise ja võrdse valimisõiguse alusel on vastavalt inimõiguste ülddeklaratsioonile (artikli 21 lõige 3) ning kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelisele paktile (artikkel 25) kõigi kodanike põhiõigus; kinnitab, et sõnavabaduse olemasolu ning elujõuline ja soodne keskkond sõltumatu ja pluralistliku kodanikuühiskonna jaoks on eeltingimused inimõiguste austamise edendamiseks;

11. on seisukohal, et tänapäeva digitehnoloogia pakub nii võimalusi kui ka tekitab probleeme seoses eraelu puutumatuse kaitsega, sõnavabaduse kasutamisega internetis kõikjal maailmas ning julgeolekuga, sest kaasaegset digitehnoloogiat võidakse kasutada äärmuslaste ja terroristide propagandavahendi ja värbamiskanalina; väljendab sellega seoses heameelt, et on määratud ametisse ÜRO eriraportöör eraelu puutumatuse õiguse küsimustes digitaalajastul, kelle volitused hõlmavad puutumatuse ja järelevalve probleeme, mis mõjutavad inimesi internetis ja väljaspool seda;

12. nõuab, et ÜRO liikmesriigid, sealhulgas ELi liikmesriigid rakendaksid eriraportööri soovitusi rassismi, rassilise diskrimineerimise, võõraviha ja nendega seotud sallimatuse tänapäevaste vormide kohta, et võidelda rassi- ja võõraviha ning etnilise vaenu ja nende õhutamise leviku vastu internetis ja sotsiaalmeediavõrgustikes, võttes asjakohaseid seadusandlikke meetmeid ning järgides igati sõna- ja arvamusevabadust;

Inimõiguste kaitsjad

13. mõistab hukka inimõiguste kaitsjate ja opositsiooniliikmete jätkuva ahistamise ja kinnipidamise valitsusjõudude poolt mitmetes kolmandates riikides; väljendab muret seoses ebaõiglaste ja piiravate õigusaktidega, sh piirangutega välisrahastamisele, mis põhjustavad kodanikuühiskonna tegevusruumi ahenemist; kutsub kõiki valitsusi üles edendama ja toetama ajakirjandusvabadust, kodanikuühiskonna organisatsioone ja inimõiguste kaitsjate tegevust ning võimaldama neil tegutseda ilma neid hirmutamata, represseerimata või ähvardamata;

Neljapäev, 21. jaanuar 2016

14. on seisukohal, et inimõiguste kaitsjate ja opositsiooniliikmete jätkuv ahistamine ja kinnipidamine mitmes ÜRO Inimõiguste Nõukogu liikmesriigis õõnestab ÜRO Inimõiguste Nõukogu usaldusväärset; nõuab tungival, et EL ja selle liikmesriigid edendaksid ÜRO tasandil algatust, mille eesmärk on töötada välja sidus ja terviklik reageerimisviis peamistele probleemidele, millega puutuvad kogu maailmas kokku inimõiguste kaitsjad, kes tegelevad naiste õiguste, keskkonna, maa ja põlisrahvaste õiguste kaitse, korruptsiooni ja karistamatuse küsimustega ning religiooniga, aga ka ajakirjanikud ja muud inimõiguste kaitsjad, kes kasutavad meediavahendeid, sh veebi ja sotsiaalmeediat, ning nõuab tungival nende tapmisjuhtude süstemaatilist hukkamõistmist;

15. väljendab tõsist muret humanitaarArbeitajate ja meditsiinasutuste suhtes toime pandud rünnakute sagenemise pärast; tuletab meelde, et sellised rünnakud on rahvusvahelise humanitaarõiguse kohaselt keelatud ja kutsuvad konflikti osalisi üles järgima rahvusvahelise humanitaarõiguse sätteid; rõhutab, kui oluline on parandada abitöötajate turvalisust, et rünnakutele tulemuslikumalt reageerida;

Surmanuhtlus

16. tuletab meelde ELi täisleppimatust surmanuhtluse suhtes ning kordab oma pikaajalist vastuseisu surmanuhtluse, piinamise, julma, ebainimliku ja alandava kohtlemise kasutamisele karistuse eesmärgil mis tahes juhtudel ja mis tahes asjaoludel; toonitab, kui oluline on ELi jaoks edendada jätkuvalt moratooriumi surmanuhtluse suhtes ning rõhutab taas, et surmanuhtluse kaotamine aitab suurendada inimväärkuse austamist; kordab oma seisukohta, et kolmandate riikide uimastipoliitika toetamine, näiteks rahaline abi, tehniline abi ja suutlikkuse suurendamine peaks seadma eeltingimuseks, et uimastikuritegude eest ei rakendata surmanuhtlust; toetab inimõiguste ja uimastipoliitika küsimustega tegeleva eriraportööri nimetamist;

17. kiidab heaks olulised edusammud: paljud riigid on surmanuhtluse täideviimise peatanud, teised aga võtnud vastu õigusakte surmanuhtluse kaotamiseks; peab siiski kahetsusväärseks, et mõnes riigis on surmanuhtlus viimastel aastatel uuesti kehtestatud; palub nendel riikidel, kes on surmanuhtluse kaotanud või selle täideviimisele pikaajalise moratooriumi kehtestanud, oma lubadusi pidada ja mitte kehtestada seda uuesti;

Usuvabadus

18. tuletab meelde, et mõtte-, südametunnistuse, usu- ja veendumusvabadus on inimõiguste ülddeklaratsioonis tunnustatud põhiline inimõigus, mis on tagatud kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artikliga 18; tuletab samuti meelde, et see on seotud muude inimõiguste ja põhivabadustega, hõlmates õigust uskuda või mitte uskuda, võrdset vabadust järgida teistlikke, mitteteistlikke või ateistlikke kombetasid, õigust valitud veendumust omandada, muuta ja sellest loobuda või selle juurde naasta; väljendab muret seoses asjaoluga, et mõnes riigis ei järgita ikka veel ÜRO standardeid ja kasutatakse riiklikku represseerimist, mis võib hõlmata füüsilist karistamist, vangistust, ülemäära kõrgeid trahve ja isegi surmanuhtlust ning kujutab endast usu- ja veendumusvabaduse õiguse rikkumist; tunneb muret selle pärast, et sageneb vähemuste tagakiusamine nende usu ja veendumuste alusel, samuti nende kogunemiskohtade seadusevastane kahjustamine; toetab ÜRO usu- ja veendumusvabaduse eriraportööri aruannet usu nimel toime pandud vägivaldaaktide kohta; nõuab, et EL rakendaks oma soovitusi uskudevahelise dialoogi algatuste kohta;

19. väljendab heameelt ELi pühendumuse üle usu- ja veendumusvabaduse edendamisele rahvusvahelistel foorumitel, sh ÜRO usu- ja veendumusvabaduse eriraportööri mandaadi toetamise kaudu; toetab täiel määral ELi tava võtta seoses selleteemaliste resolutsioonidega ÜRO Inimõiguste Nõukogus ja ÜRO Peaassambleel endale juhtroll; nõuab konkreetseid meetmeid, et kaitsta usuvähemusi, mitteusklikke, usust taganejaid ja ateiste, kes on langenud pühadusetootust käsitlevate seaduste ohvriks; on arvamusel, et meetmeid tuleb võtta nii rahvusvahelistel kui ka piirkondlikel foorumitel, pidades avatud, läbipaistvat ja korrapärast dialoogi usuühenduste ja -kogukondadega, nagu on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 17;

Neljapäev, 21. jaanuar 2016

Sotsiaalsed ja majanduslikud õigused

20. tunnustab ÜRO Inimõiguste Nõukogu pingutusi, et käsitleda kõiki inimõigusi ühtemoodi ja pidada neid kõiki võrdselt tähtsaks ning nimetada selleks majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õigustega seotud erimenetluste volitatud esindajad; märgib sellega seoses, et on oluline ratifitseerida majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti fakultatiivne protokoll, millega luuakse kaebuste esitamise ja uurimise mehhanismid;

21. väljendab sügavat muret äärmise vaesuse suurenemise pärast, mis ohustab kõigi inimõiguste täielikku kasutamist; peab seepärast tervitatavaks ÜRO Inimõiguste Nõukogu eriraportööri aruannet äärmise vaesuse ja inimõiguste kohta (A/HRC/29/31) ning toetab tema ettepanekuid äärmise vaesuse kaotamise kohta; on seisukohal, et üldiseks vaesuse vastu võitlemiseks ning sotsiaalsete ja majanduslike õiguste edendamiseks tuleb leida lahendus suurenevale ebavõrdsusele, eelkõige parandades toidu, vee, hariduse, tervishoiuteenuste ja eluaseme kättesaadavust;

22. on seisukohal, et korruptsioon, maksudest kõrvalehoidumine, avalike hüvede halb majandamine ja aruandekohustuse puudumine ohustavad inimõiguste võrdselt kasutamist ja õõnestavad demokraatlikke protsesse, õigusriigi põhimõtteid, õiglast kohtumõistmist ja avalikke teenuseid, nt haridust ja põhilisi tervishoiuteenuseid; on seisukohal, et meetmed, millega tagatakse inimõigused, eelkõige õigus teabele, sõna- ja kogunemisvabadus, õigus sõltumatule kohtusüsteemile ja demokraatlikule osalemisele ühiskonna asjades, on võitluses korruptsiooni vastu keskse tähtsusega;

23. rõhutab, et kolmandate riikide vähemuskogukondadel on konkreetsed vajadused ning et tuleb edendada nende kogukondade võrdsust kõigis majandus-, sotsiaalse, poliitilise ja kultuurielu valdkondades;

24. nõuab, et ÜRO liikmesriigid, sealhulgas ELi liikmesriigid taotleksid, et kõik erimenetluste volitatud esindajad pööraksid erilist tähelepanu põlisrahvaste hulka kuuluvate naiste, noorte ja puuetega inimeste probleemidele ning annaksid sellistest probleemidest aru ÜRO Inimõiguste Nõukogule; kutsub Euroopa välisteenistust, komisjoni ja liikmesriike üles toetama põlisrahvaste osalemist UNHRC istungjärkudel; palub, et Euroopa välisteenistus ja liikmesriigid toetaksid aktiivselt kogu süsteemi hõlmava põlisrahvaste tegevuskava väljatöötamist, eelkõige mis puudutab korrapärast konsulteerimist põlisrahvastega;

Äritegevus ja inimõigused

25. toetab ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete tulemuslikku ja terviklikku rakendamist; nõuab tungivalt, et kõik ÜRO liikmesriigid, sealhulgas ELi liikmesriigid töötaksid välja riiklikud tegevuskavad ja rakendaksid neid; on seisukohal, et kaubandus ja inimõigused võivad käia käsikäes ning äriühingudel on inimõiguste ja demokraatia edendamisel täita oluline roll; peab väga tähtsaks ELi ja rahvusvaheliste ettevõtete juhtivat rolli ettevõtlike ja inimõiguste rahvusvaheliste standardite edendamisel;

26. palub, et ÜRO ja EL tõstataksid rahvusvaheliste ja Euroopa ettevõtete ka maa hõivamise ja nende maaõiguste eest võitlejate küsimuse, kes on tagakiusamise, sealhulgas ähvarduste, ahistamise, meelevaldse vahistamise, kallaletungide ja mõrvade ohvrid;

27. väljendab heameelt ÜRO inimõiguste ülemvoliniku algatuse üle edendada aruandekohustuse ja õiguskaitsevahendite projekti, et aidata kaasa siseriiklikus õiguses ette nähtud õiguskaitsevahendite õiglasema ja mõjusama süsteemi kehtestamisele, eelkõige raskete inimõiguste rikkumise juhtumite jaoks ärisektoris; palub kõigil valitsustel täita oma kohustusi inimõiguste järgimise tagamisel, samuti õigussüsteemile juurdepääsu tagamisel äritegevusega seotud inimõiguste rikkumise ohvritele, kes nii oma riigi kui ka rahvusvahelisel tasandil kogevad õiguskaitsevahenditele juurdepääsul praktilisi ja õiguslikke raskusi;

28. märgib, et valitsustevaheline avatud tööühik, kes töötab välja rahvusvahelise õiguslikult siduva vahendi riikidevaheliste korporatsioonide ja teiste ettevõtete tegevuse reguleerimiseks inimõiguste osas, mis moodustati ÜRO Inimõiguste Nõukogu 26. juuni 2014. aasta resolutsiooniga, pidas oma esimese istungi 2015. aasta juulis; nõuab, et EL toetaks pingutusi viia poliitikapõhimõtted kooskõlla rahvusvaheliste ettevõtetele mõeldud OECD suunistega, ning soovib ELil ja liikmesriikidel osaleda konstruktiivselt arutelus, mis puudutab äritegevust ja inimõigusi käsitlevat õiguslikult siduvat rahvusvahelist õigusakti ÜRO süsteemi raames;

Neljapäev, 21. jaanuar 2016

Ränne ja pagulased

29. tunneb suurt muret rändekriisi pärast, mis on alates Teisest maailmasõjast suurim ja mille on põhjustanud asjaolu, et järjest rohkem inimesi on sunnitud lahkuma oma kodudest tagakiusamise, relvastatud konfliktide, üldise vägivalda ja kliimamuutuste tõttu, otsides kaitset ja paremat elu, ning riskivad ohtliku teekonna ettevõtmisel oma eluga; nõuab tõhusaid ja kooskõlastatud rahvusvahelisi meetmeid rände algpõhjustega tegelemiseks; nõuab ka rohkem jõupingutusi ÜRO tasandil, et tegeleda praeguste ja tulevaste rändeprobleemidega, tagades piisava rahastuse ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametile, Maailma Toiduprogrammile ja teistele ÜRO organitele, kes on seotud põhiteenuste osutamisega konfliktitsoonides ja väljaspool neid viibivatele põgenikele; rõhutab, kui oluline on rändajate inimõigustega tegeleva ÜRO eriraportööri töö, kaasa arvatud tema soovitusel;

30. palub kõigil riikidel suhtuda rändesse inimõigustest lähtuvalt, nii et rändepoliitika ja juhtimisega kaitstaks rändajate ja pagulaste õigusi, pöörates eritähelpanu tõrjutud ja ebasoodsas olukorras olevatele rändajate ja pagulaste rühmadele, nagu naised ja lapsed; palub kõikidel riikidel tegeleda naiste ja tütarlaste vastase soopõhise vägivalda probleemiga ning rõhutab, kui tähtis on sooliste aspektide arvestamine rändepoliitika kujundamises, et naiste ja tütarlaste erivajadusi arvesse võtta;

31. tuletab meelde, et kõikidel riikidel on kohustus austada ja kaitsta kõigi oma jurisdiktsioonis olevate isikute inimõigusi, olenemata nende kodakondsusest või päritolust ja sisserändestaatusel; tuletab meelde, et terviklik rändestrategia – kaasa arvatud humanitaarkoridoride loomine ja humanitaarviisade andmine – on tihedalt seotud arengu- ja humanitaarpoliitikaga; kordab oma nõudmist, et kõigi rände küsimustes tehtavat koostööd ja tagasisõttu käsitlevate lepingute puhul ELi-väliste riikidega järgitaks rahvusvahelist õigust; tuletab meelde, et rändajate tagasisaatmist tuleks ellu viia ainult nii, et rändaja õigusi võetakse täielikult arvesse, teabepõhiste otsuste alusel ning üksnes juhul, kui nende õiguste kaitse on koduriigis tagatud; palub valitsustel lõpetada rändajate meelevaldne vahistamine ja meelevaldne kinnipidamine; väljendab muret rändajate ja pagulaste diskrimineerimise ning nende õiguste rikkumist pärast; kutsub sellega seoses ÜRO liikmesriike, sealhulgas ELi liikmesriike üles austama õigust paluda ja saada varjupaika;

Kliimamuutused ja inimõigused

32. väljendab heameelt seoses ÜRO kliimamuutuste raamkonventsioonil põhineva Pariisi kokkuleppega, mis hõlmab kohanemist, leevendamist, tehnoloogia arendamist ja tehnosiiret ning suutlikkuse suurendamist; palub kõikidel sellele alla kirjutanud riikidel oma kohustusi täita; peab kahetsusväärseks, et ÜRO kliimamuutuste raamkonventsioonis ei ole viidatud inimõiguste ülddeklaratsioonile ning nõuab, et raamkonventsiooni poliitika ja meetmed põhineksid alati inimõigustel;

33. tuletab meelde, et kliimamuutuste kahjulik mõju kujutab endast vahetut ja potentsiaalselt pöördumatut ülemaailmset ohtu inimõiguste täielikule kasutamisele ning et sellel on märkimisväärne mõju ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele, kelle õiguste olukord on niigi juba ebakindel; märgib murelikult, et kliimaga seotud nähtused, nagu meretaseme tõus ja äärmuslikud ilmamuutused, mille tagajärjel tekivad põuad ja üleujutused, toovad tõenäoliselt kaasa veelgi suurema hulga inimeste hukkumise, elanikkonna ümberasumise ning toidu ja vee puuduse;

34. kutsub rahvusvahelist üldsust üles käsitlema õiguslaseid lünki kliimapagulase terminis, sealhulgas selle võimalikku rahvusvahelist määratlemist;

Naiste õigused

35. väljendab heameelt ÜRO Julgeolekunõukogu hiljutise naisi, rahu ja julgeolekut käsitleva resolutsiooni 2242 üle, milles seatakse naised kesksel kohal kõigis jõupingutustes tegelemisel ülemaailmsete küsimustega, nagu kasvav vägivaldne äärmuslus, kliimamuutused, ränne, säästev areng, rahu ja julgeolek; tunnustab ÜRO ülemaailmse uuringu järeldusi naisi, rahu ja julgeolekut käsitleva ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1325 rakendamise kohta, milles rõhutati naiste juhtimise ja osaluse olulisust konfliktide lahendamisel ja rahu kindlustamisel ning asjaolu, et naiste osalemine on parandanud humanitaarabi, tõhustanud rahutagajate jõupingutusi, kindlustanud rahuläbirääkimiste õnnestumist ja aidanud võidelda vägivaldse äärmuslusega; kutsub ÜROd ja kõiki selle liikmesriike üles astuma konkreetseid samme naiste sõltumatuse tagamiseks, nende sisukaks kaasamiseks konfliktide ennetamisse ja lahendamisse ning rahuläbirääkimiste ja

Neljapäev, 21. jaanuar 2016

rahu ülesehitamise protsessi, suurendades nende esindatust kõigil otsuste tegemise tasanditel, sh riiklikes, piirkondlikes ja rahvusvahelistes institutsioonides ja mehhanismides;

36. väljendab nõrdimust asjaolu üle, et alates selliste vägivaldsete äärmusrühmituste esilekerkimisest, nagu Da'esh Süürias ja Iraagis või Boko Haram Lääne-Aafrikas, on naistevastane vägivald ja uue mõõtmena seksuaalvägivald muutunud nende äärmusrühmituste eesmärkide, ideoloogia ja tuluallikate lahutamatuks osaks ning esitab rahvusvahelisele üldsusele uue, kriitilise tähtsusega väljakutse; kutsub kõiki valitsusi ja ÜRO institutsioone võtma endale suuremaid kohustusi nende ebainimlike kuritegudega võitlemisel ning naiste väärkuse taastamisel, tagades neile õigusemõistmise, hüvituse ja asjakohased toetusmeetmed;

37. on seisukohal, et naiste sõltumatuse tagamine selle kaudu, et tegeletakse naiste ja meeste vahelise ebavõrdsuse probleemiga, mis muudab naised ja tüdrukud konflikti tingimustes kaitsetuks, on üks äärmusluse vastu võitlemise võimalusi; rõhutab vajadust tagada pagulaslaagrites ning äärmisest vaesusest ja sellistest äärmuslikest keskkonnatingimustest nagu põud ja üleujutused mõjutatud konfliktipiirkondades tütarlastele haridustee jätkamise võimalus;

38. rõhutab, et oluline on hoiduda õõnestamast Pekingi tegevusprogrammi eesmärke, mis puudutavad juurdepääsu haridusele ja tervishoiule kui põhilisele inimõigusele; rõhutab tõsiasja, et üldine juurdepääs seksuaal- ja reproduktiivtervise teenustele aitab vähendada väikelaste ja emade suremust; juhib tähelepanu sellele, et pereplaneerimine, emade tervis, rasestumisvastaste vahendite lihtne kättesaadavus ning kõigi seksuaal- ja reproduktiivtervise teenuste kättesaadavus on olulised tegurid, mis võimaldavad säästa naiste elusid ning aitavad neil oma elu vägistamise ohvriks sattumise järel uuesti üles ehitada; rõhutab, et need poliitikavaldkonnad tuleb seada kolmandate riikidega tehtava arengukoostöö keskmesse;

39. rõhutab, kui olulised on meetmed, millega suurendatakse naiste juhtimist ja osalust kõigil otsuste tegemise tasanditel; kutsub riike üles tagama naiste võrdse esindatuse avaliku sektori institutsioonides ja avalikus elus, pöörates seejuures erilist tähelepanu vähemusse kuuluvate naiste kaasamisele;

40. kutsub komisjoni, Euroopa välisteenistust ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ja komisjoni asepresidenti üles edendama jätkuvalt naiste ja tütarlaste poliitilist ja majanduslikku võimestamist, arvestades soolist võrdõiguslikkust oma kõikides välispoliitika valdkondades ja programmides, k.a arvatud struktureeritud dialoogid kolmandate riikidega, tõstatades avalikult sooga seotud küsimusi ning tagades selleks piisavate vahendite olemasolu;

Laste õigused

41. toetab ELi jõupingutusi laste õiguste edendamisel, eelkõige aidates tagada laste juurdepääsu veele, sanitaartingimustele, tervishoiuteenustele ja haridusele, tagades relvarühmitustesse värvatud laste rehabiliteerimise ja taastintegreerimise, kaotades laste tööjõu kasutamise, piinamise, laste nõidumises süüdistamise, inimkaubanduse, laste abielud ja seksuaalse ärakasutamise ning aidates lapsi relvakonfliktides ja tagades nende juurdepääsu haridusele nii konfliktipiirkondades kui ka pagulaslaagrites;

42. tuletab meelde, et 1989. aastal vastu võetud lapse õiguste konventsioonis, mis on kõige laiemalt ratifitseeritud rahvusvaheline inimõigustealane leping, on sätestatud paljud laste õigused, sh õigus elule, tervisele ja haridusele, õigus mängida, õigus perele, õigus kaitsele vägivald ja diskrimineerimise eest ning õigus tema arvamuse ärakuulamisele; palub, et kõik konventsiooniosalised täidaksid oma kohustusi;

43. peab õigeks ÜRO kavandatavat ülemaailmset uuringut, mille eesmärk on jälgimise ja hindava analüüsi abil kaardistada, kuidas kehtivaid rahvusvahelisi õigusakte ja norme kohapeal rakendatakse, ning hinnata riikide konkreetseid võimalusi poliitika ja reageerimise täiustamiseks; nõuab, et kõik riigid aitaksid uuringule kaasa ja osaleksid selles aktiivselt;

44. peab muret tekitavaks, et 2015. aastal mõisteti maailma riikides palju inimesi surma ja hukati kuritegude eest, mille nad olid toime pannud enne 18-aastaseks saamist, kuigi surmanuhtluse kohaldamine alaealistele on ÜRO lapse õiguste konventsiooniga keelatud;

Neljapäev, 21. jaanuar 2016

Lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste inimeste (LGBTI-inimeste) õigused

45. väljendab muret seoses asjaoluga, et endiselt on olemas diskrimineerivaid seadusi ja tavasid ning paljudes riikides pannakse inimeste vastu nende seksuaalse sättumuse või sooidentiteedi tõttu toime vägivallategusid; soovib tähelepanelikult jälgida LGBTI-inimeste olukorda riikides, kus on hiljuti vastu võetud nende vastu suunatud seadusi; tunneb suurt muret sõna- ja kogunemisvabadust piiravate nn propagandavastaste seaduste pärast, seda ka Euroopas asuvates riikides;

46. kinnitab veel kord oma toetust ÜRO inimõiguste ülemvoliniku jätkuvale tööle LGBTI-inimeste kõikide inimõiguste kaitsmisel ja edendamisel, eelkõige avalduste, aruannete ning kampaania „Vaba ja võrdne“ kaudu; ergutab ülemvolinikku jätkama võitlust diskrimineerivate seaduste ja tavade vastu; peab muret tekitavaks LGBTI-inimeste õiguste kaitsjate põhivabaduste piiramist ja nõuab, et EL neid rohkem toetaks; märgib, et LGBTI-inimeste põhiõigusi austatakse suurema tõenäosusega, kui neil on juurdepääs kõigile õiguslikele institutsioonidele;

Inimõiguste süvalaiendamine ja sidusus ELis

47. kutsub ELi üles edendama inimõiguste, sealhulgas kodaniku-, poliitiliste, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste universaalsust ja jagamatust kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikliga 21 ja liidu välistegevust käsitlevate üldsätetega;

48. kordab oma nõudmist, et EL võtaks vastu õigustel põhineva lähenemisviisi ja integreeriks inimõiguste austamise kaubandusse, investeerimispoliitikasse, avalikesse teenustesse ja arengukoostöösse ning oma ühisesse julgeoleku- ja kaitsepoliitikasse; rõhutab ühtlasi, et ELi inimõiguste poliitikaga tuleks tagada sise- ja välispoliitika sidusus vastavalt ELi aluslepingus sätestatud kohustusele;

49. kordab lisaks, kui oluline on, et EL osaleks aktiivselt ja järjepidevalt ÜRO inimõigustealastes mehhanismides ja teeks koostööd eriti kolmanda komitee, ÜRO Peassamblee ja ÜRO Inimõiguste Nõukoguga; tunnustab jõupingutusi, mida on teinud Euroopa välisteenistus, ELi delegatsioonid New Yorgis ja Genfis ning ELi liikmesriigid selleks, et suurendada õigeaegsete ja sisuliste konsultatsioonide abil inimõiguste küsimustes ELi ühtsust ÜROs ja edastada üksmeelset sõnumit; ergutab ELi suurendama jõupingutusi, et muuta oma hääl kuuldavaks, sealhulgas laiendades piirkondadevaheliste algatuste kasvavat tava ning olles resolutsioonide kaastoetaja ja eestvedaja; kordab oma nõudmist suurendada ELi meetmete nähtavust kõigil mitmepoolsetel foorumitel;

50. nõuab, et Euroopa Liidu inimõiguste eriesindaja edendaks ÜRO Inimõiguste Nõukogu raames jätkuvalt ELi inimõiguste poliitika tulemuslikkust, sidusust ja nähtavust ning arendaks tihedat koostööd ÜRO inimõiguste ülemvoliniku bürooga ja osalust erimenetlustes;

51. tõstab esile vajaduse parandada ELi seisukohtade ettevalmistamist ja koordineerimist ÜRO Inimõiguste Nõukogu istungjärkude eel ning tegelda ELi inimõigustealase välis- ja sisepoliitika sidususe küsimusega;

52. tuletab meelde, et oluline on jätkata nüüdseks institutsionaliseeritud tava saata ÜRO Inimõiguste Nõukogusse ja ÜRO Peassambleele parlamentide delegatsioonid;

53. nõuab ELi liikmesriikide põhimõttelisemat ja mittevalikulist tegutsemist ÜRO Inimõiguste Nõukogus;

Droonid ja autonoomsed relvad

54. kordab ELi nõukogule esitatud üleskutset töötada välja ELi ühine seisukoht relvastatud droonide kasutamise kohta, kusjuures tuleks eriti rõhutada inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse järgimist ning käsitleda selliseid küsimusi nagu õigusraamistik, proportsionaalsus, aruandekohustus, tsiviilsete kaitse ja läbipaistvus; nõuab veel kord, et EL keelustaks täisautonoomsete, st inimese osaluseta rünnakuid võimaldavate relvade tootmise, väljatootamise ja kasutamise; nõuab, et kõigis kolmandate riikidega terrorismivastaste meetmete üle peetavates dialoogides käsitletaks ka inimõigusi;

Neljapäev, 21. jaanuar 2016

Terrorismivastane võitlus

55. märgib positiivsena ära Euroopa välisteestuse ja komisjoni koostatud terrorismivastase juhenddokumendi, mille eesmärk on tagada inimõiguste austamine terrorismivastaste toetusprojektide kavandamisel ja rakendamisel koos kolmandate riikidega; tuletab sellega seoses meelde, et põhiõiguste ja -vabaduste austamine on eduka terrorismivastase poliitika, sh digitaalsete jälgimistehnoloogiate kasutamise alus; rõhutab vajadust arendada välja tõhusad kommunikatsioonistrateegiad, et võidelda terroristide ja äärmuslaste propaganda ning värbamismeetodite vastu eeskätt internetis;

Demokratiseerimine

56. soovib ELil suurendada jõupingutusi, et töötada välja terviklikum demokratiseerimisprotsesside käsitusviis, mille puhul on vabad ja õiglasel valimised vaid üks mõõde, et aidata tõeliselt kaasa demokraatlike institutsioonide tugevdamisele; on seisukohal, et laienemis- ja naabruspoliitika raamistikus tuleks kasutada ülemineku parimate tavade jagamist muude demokratiseerimisprotsesside toetamiseks ja tugevdamiseks kõikjal maailmas;

Areng ja inimõigused

57. rõhutab, et tähtis on 2030. aasta tegevuskava säätva arengu 16. eesmärk rahu ja õigluse kohta, mis peaks olema prioriteet kõikide sise- ja välismetmete puhul, eriti seoses arengukoostöö rahastamisega;

Sport ja inimõigused

58. on tõsiselt mures selle pärast, et mõningaid suuri spordiüritusi korraldatakse autoritaarsetes riikides, kus rikutakse inimõigusi; kutsub ÜRO ja ELi liikmesriike üles seda küsimust tõstatama ja tegema koostööd riikide spordialaliitude, ettevõtjate ja kodanikuühiskonna organisatsioonidega seoses nende osalemise praktiliste küsimustega sellistel üritustel nagu jalgpalli maailmameistrivõistlused Venemaal 2018. aastal ja Kataris 2022. aastal ning Pekingi olümpiamängud 2022. aastal;

Rahvusvaheline Kriminaalkohus

59. kordab, et toetab täielikult Rahvusvahelise Kriminaalkohtu tööd rahvusvahelisele üldsusele muret tekitavate kõige raskemate kuritegude toimepanijate karistamatuse lõpetamisel ning sõjakuritegude, inimsusevastaste kuritegude ja genotsiidi ohvrite õigluse tagamisel; jääb valvsaks mis tahes katsete suhtes selle legitiimsust või sõltumatust kahjustada; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid teeksid Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga koostööd ja tagaksid sellele tugeva diplomaatilise, poliitilise ja rahalise toetuse, sealhulgas ÜROs; nõuab, et EL, selle liikmesriigid ja eriesindajad toetaksid aktiivselt Rahvusvahelist Kriminaalkohtu, selle otsuste täitmist ja Rooma statuudi kohaste kuritegude toimepanijate karistamatuse vastast võitlust, tugevdades ja laiendades muu hulgas oma suhteid ÜRO Julgeolekunõukoguga ning edendades Rooma statuudi ja Kampala muudatuste üldist ratifitseerimist;

Riigid, kus toimub inimõiguste olukorra üldine korrapärane läbivaatamine

Gruusia

60. väljendab heameelt Gruusia ÜRO Inimõiguste Nõukogu liikmesuse üle ja hiljuti toimunud Gruusia inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise üle; märgib, et läbi on viidud õigusreformid, millele on saavutatud teatavat edu ja edasiminekut õigus- ja õiguskaitse, prokuratuuri, väärkohtlemise vastase võitluse, lapse õiguste, eraelu puutumatuse, isikuandmete ja riigisiseste põgenike kaitse valdkonnas;

61. märgib siiski, et tuleks teha suuremaid pingutusi kohtute täieliku sõltumatuse saavutamiseks ja väärkohtlemise vastu võitlemiseks, eelkõige mis puudutab eelvangistust ja kannatanute rehabiliteerimist, õiguskaitseasutuste vastutust oma kuritarvituste eest, valitsusametnike varasemate kuritarvituste uurimist ning vähemuste ja naiste õiguste kaitset; rõhutab, et valitsusel lasub rahvusvahelisest inimõigustealasest õigusest tulenev vastutus kaitsta kõiki lapsi vägivalla eest, ning nõuab, et kontrollitaks kõiki lastega seotud heategevusorganisatsioone; nõuab ohvrite rehabiliteerimise tagamist; on endiselt mures

Neljapäev, 21. jaanuar 2016

sõna- ja meediavabaduse pärast ning tõsiasja pärast, et vaatlejad ei pääse Abhaasia ja Tshinvali / Lõuna-Osseetia okupeeritud piirkondadesse, kus toimuvad endiselt laialdased inimõiguste rikkumised; palub Gruusia valitsusel võtta asjakohaseid meetmeid, millega tagatakse üldise korrapärase läbivaatamise käigus tehtud soovitude suhtes järelemeetmete võtmine;

Liibanon

62. kiidab Liibanoni avatud piiride ja vastuvõtupoliitika eest, mida Liibanon on juba aastaid Palestiina, Iraagi ja Süüria põgenike suhtes kasutanud, rõhutab, et selles riigis on maailma suurim pagulaste osakaal (üks inimene neljast on pagulane), ning palub ELil eraldada rohkem vahendeid ja teha tihedat koostööd Liibanoni ametivõimudega, et aidata riigil jätkata pagulaste ja varjupaigataotlejate õiguste kaitsmist; peab sellega seoses muret tekitavaks asjaolu, et Süüria pagulaste seas esineb märkimisväärselt palju sund- ja/või laste abielusid; julgustab Liibanoni valitsust kaaluma muudatuste tegemist seadusesse, millega reguleeritakse Liibanoni sisenemist, seal elamist ja riigist lahkumist;

63. toetab ÜRO naistevastase diskrimineerimise lõpetamise komitee soovitusi, milles nõutakse meetmeid migrantidest naiskoduabiliste teadlikkuse tõstmiseks õigustest, mis on neile tagatud diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimist käsitleva konventsiooniga, millega Liibanon on ühinenud; rõhutab eelkõige vajadust kaotada nn kafala süsteem ja tagada migrantidest naiskoduabilistele tõhus juurdepääs õiguskaitsevahenditele, tagades neile muu hulgas ohutuse ja residentsuse nende staatusega seotud õigus- ja haldusmenetluste ajal;

Mauritaania

64. rõhutab, et kuigi Mauritaania valitsus on teinud edusamme, võttes seadusandlikke meetmeid, mille eesmärk on võidelda kõigi orjapidamise ja orjusega samalaadsete tavade vastu, soodustavad puudused nende tulemuslikkus rakendamises selliste tavade jätkamist; kutsub riigi ametivõime üles jõustama orjusevastase seaduse, alustama üleriigilist süstemaatilist ja korrapäraselt koondandmete kogumist orjuse kõigi vormide kohta ning korraldama põhjaliku tõendus põhiseaduse uuringu orjuse ajaloo ja olemuse kohta, et see tava kaotada;

65. nõuab, et Mauritaania ametivõimud tagaksid sõna- ja kogunemisvabaduse kooskõlas rahvusvaheliste konventsioonide ja Mauritaania enda seadustega; nõuab ühtlasi Biram Dah Abeidi, Bilal Ramdane ja Djiby Sow vabastamist, et nad saaksid jätkata oma rahumeelset orjuse jätkumise vastast kampaaniat, tundmata hirmu ahistamise või ähvarduste pärast;

Myanmar/Birma

66. väljendab heameelt asjaolu üle, et 8. novembril 2015 toimusid konkureerivate jõududega valimised, mis on oluline tähis riigi üleminekul demokraatiale; väljendab heameelt, et Myanmaril valijad on avaldanud toetust riigi edasisele demokraatiseerimisele; peab siiski muret tekitavaks nende valimiste põhiseaduslikku raamistikku, mille kohaselt 25 % parlamendi kohtadest on reserveeritud sõjaväelastele; tunnustab inimõiguste valdkonnas seni saavutatud edu, kuid märgib, et endiselt on lahendamata mitu murettekitavat küsimust, sh vähemuste õigused ning sõna-, ühinemis- ja rahumeelse kogunemise vabadus;

67. mõistab hukka rohingjade tõsise ja laialdase diskrimineerimise, mida süvendab asjaolu, et sellel kogukonnal puudub õiguslik staatus ja vihkamist õhutavad avaldused mittebudistide vastu on sagenemas; nõuab kõikide rohingia islamivähemuse vastaste inimõiguste rikkumistest teatamiste läbipaistvat ja sõltumatut uurimist ning on seisukohal, et parlamendi poolt 2015. aastal vastu võetud neli seadust, mille eesmärk on kaitsta rassi ja religiooni, sisaldavad soolise diskrimineerimise aspekte; kordab oma nõudmist ja peab muret tekitavaks, et ÜRO inimõiguste ülemvoliniku bürool ei ole lubatud riiki oma esindust luua; rõhutab, et enne ELi ja Myanmar/Birma investeerimislepingut käsitlevate läbirääkimiste lõpetamist on vaja läbi viia täielik jätkusuutlikkuse mõjuhinnang;

Neljapäev, 21. jaanuar 2016*Nepal*

68. väljendab heameelt selle üle, et 20. septembril 2015 jõustus Nepali uus põhiseadus, mis peaks panema aluse riigi edasisele poliitilisele stabiilsusele ja majanduslikule arengule; loodab, et veel lahendamata probleemidega, mis on seotud vähemuste, sh dalitite (nn puutumatud) poliitilise esindatusega ning kodakondsuseadustega, tegeletakse lähitulevikus;

69. peab kahetsusväärseks laialdast vastutuse puudumist kodusõja ajal kummaltki poolt toime pandud inimõiguste rikkumise eest, olgugi et 2014. aasta mais võeti vastu nn tõe, leppimise ja kadunud isikute seadus; nõuab, et Nepali valitsus ühineks rahvusvahelise konventsiooniga, millega kaitstakse kõiki isikuid kadunuks jääma sundimise eest; taunib Tiibeti pagulaste põhivabadustele seatud piiranguid; nõuab tungivalt, et India lõpetaks mitteametliku majandusblokaadi Nepali vastu, mis koos 2015. aasta aprillis toimunud hävitava maavärinaga on põhjustanud humanitaarkriisi ja viinud peaaegu miljoni Nepali elaniku väljapääsmatusse vaesusse;

Omaan

70. kiidab Omaani riikliku inimõiguste komisjoni moodustamise eest valitsuse juures ja kutse eest, mis tegi võimalikuks rahumeelse kogunemise õigusega tegeleva ÜRO eriraportööri pöördelise visiidi 2014. aasta septembris; avaldab lootust, et need konstruktiivsed sammud aitavad kaasa sellele, et Omaan hakkab ÜRO inimõiguste esindajate ja sõltumatute inimõigusorganisatsioonidega tihedamat koostööd tegema;

71. ergutab Omaani astuma vajalikke samme, et leevendada nähtust, mida ÜRO eriraportöör kirjeldab kui riigis levinud hirmu- ja hirmutamiseõhkkonda; on jätkuvalt mures kõigile erakondadele kehtestatud keelu pärast ja kutsub valitsust seda läbi vaatama; palub ELi institutsioonidel ja ELi liikmesriikidel pakkuda tehnilist ja õigusabi, et Omaan saaks luua kodanikuühiskonna organisatsioonidele ohutu ja soodsa keskkonna;

Rwanda

72. väljendab muret inimõiguste olukorra pärast Rwandas, sh sõna- ja ühinemisvabaduse piirangute, opositsioonierakondadele ja sõltumatule kodanikuühiskonnale jäetud demokraatliku tegutsemisruumi vähenemise ning kohtusüsteemi sõltumatust toetava keskkonna puudumise pärast; palub Rwanda valitsusel luua demokraatliku ruumi, milles kõik ühiskonnaliikmed saaksid vabalt tegutseda;

73. tunneb muret hiljutiste põhiseaduse muudatuste pärast, mille eesmärk on võimaldada praegusel presidendil kandideerida kolmandaks ametiajaks; kutsub Rwanda valitsust järgima Aafrika demokraatia, valimiste ja valitsemise hartat;

Lõuna-Sudaan

74. väljendab heameelt 28. augustil 2015 sõdivate osapoolte vahel kodusõja lõpetamiseks sõlmitud rahulepingu üle, milles sätestatakse muu hulgas võimu jagamine üleminekuajal, julgeolekumeetmed ja hübriidkohtu loomine kõigi konflikti algusest saadik toime pandud kuritegude menetlemiseks; tuletab meelde, et see konflikt on nõudnud tuhandeid inimesi ning sundinud sadu tuhandeid ümber asuma ja põgenema;

75. kutsub kõiki osapooli hoiduma inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumistest, sealhulgas rikkumistest, mis kujutavad endast rahvusvahelisi kuritegusid, nagu kohtuvälised tapmised, etniline vägivald, konfliktiga seotud seksuaalne vägivald, sh vägistamine, soopõhine vägivald, laste värbamine ja ärakasutamine, sunniviisilised kadumised, meelevaldsed vahistamised ja kinnipidamised;

76. pooldab ÜRO Inimõiguste Nõukogu 2015. aasta juuni resolutsiooni ning ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo missiooni lähetamist selleks, et jälgida inimõiguste olukorda Lõuna-Sudaanis ja selle kohta aru anda; palub ÜRO Inimõiguste Nõukogul toetada seda, et Lõuna-Sudaani nimetatakse eriraportöör, kellel on volitused jälgida rikkumisi ja esitada nende kohta avalikke aruandeid, abistada valitsust ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo missiooni soovitude elluviimisel ja anda soovitusi, mis aitaksid süüdlasi tegelikult vastutusele võtta;

Neljapäev, 21. jaanuar 2016

Venezuela

77. väljendab muret riigis valitseva äärmusliku inimõiguste olukorra pärast, mis on viimastel aastatel halvenenud majandusliku, poliitilise ja sotsiaalse kliima tagajärg; kordab, et sõnavabadus, sõltumatud kohtud ja õigusriigi põhimõte on igas demokraatlikus riigis hädavajalikud; kutsub Venezuela ametivõime viivitamata vabastama opositsioonijuhid ja kõik rahumeelsed meelevaldjad, keda hoitakse meelevaldselt kinni sõnavabaduse ja põhiõiguste kasutamise eest;

78. väljendab heameelt 6. detsembril 2015. aastal toimunud valimiste tulemuste ja uue Rahvuskogu moodustamise üle; mõistab hukka kõik katsed takistada Venezuela rahva tahet väljendavate valimistulemuste täielikku jõustamist, näiteks mõnede demokraatlikult valitud parlamendiliikmete ametist vabastamise; tuletab meelde, et uuel valitsusel tuleb tegelda väga erinevate inimõigustealaste küsimustega, näiteks karistamatus, vastutus kohtuväliste tapmistest, meelevaldsed vahistamised ja kinnipidamine, õiglane kohtulik arutamine, kohtusüsteemi sõltumatus, kogunemis- ja ühinemisvabadus ning meediavabadus; rõhutab, et Venezuela liikmesus ÜRO Inimõiguste Nõukogus 1. jaanuaril 2016. aastal algaval kolmeaastasel ametiajal toob kaasa erilise kohustuse austada inimõigusi;

Süüria

79. väljendab muret äärmiselt tõsise julgeoleku- ja humanitaarolukorra pärast Süürias; rõhutab Süüria küsimustega tegeleva ÜRO sõltumatu rahvusvahelise uurimiskomisjoni tehtava töö olulisust; mõistab hukka tsiviilelanike tahtliku sihtmärgiks võtmise, ebaproportsionaalsed ja valimatud rünnakud, rünnakud tsiviilobjektide ja kaitse all olevate mälestiste vastu ning piiramiste ja blokaadide kasutamise karistusvahendina; rõhutab, et vägivaldalla naissoost ohvritele, naisorganisatsioonidele ja nende humanitaarabis ja konfliktide lahendamises osalemisele tuleb pöörata erilist tähelepanu ja seda tuleb toetada; nõuab, et EL ja liikmesriigid aitaksid kindlustada uurimiskomisjoni piisava rahastamise, et komisjonil oleks võimalik täita täies ulatuses oma mandaati, mis hõlmab kõigi toime pandud tõsiste inimõiguste rikkumiste faktide ja asjaolude tuvastamist ja võimaluse korral süüdlaste kindlakstegemist, tagamaks, et nende rikkumiste, sh võimalike inimsusvastaste kuritegude toimepanijad võetakse vastutusele, tuues nad ka Rahvusvahelise Kriminaalkohtu ette;

80. kordab oma kindlat veendumust, et Süüria konfliktile on võimalik leida jätkusuutlik lahendus üksnes kaasava poliitilise kokkuleppe abil, mis toob kaasa tõelise poliitilise ülemineku ja vastab Süüria rahva õigustatud ootustele ning võimaldab neil sõltumatult ja demokraatlikult oma tuleviku üle otsustada; tunneb heameelt 30. oktoobri 2015. aasta lõppdeklaratsiooni üle, milles käsitletakse Viinis toimunud Süüria läbirääkimiste tulemusi; pooldab ÜRO Julgeolekunõukogu 18. detsembri 2015. aasta resolutsiooni 2254 (2015) vastuvõtmist;

81. peab muret tekitavaks, et Süürias kiusatakse taga usu- ja rahvusvähemusi, kes on sunnitud usku vahetama ja maksu maksma, keda rünnatakse, solvatakse, müüakse orjusesse või kasutatakse elunditega kaubitsemise eesmärgil üksnes nende usu tõttu;

Burundi

82. väljendab sügavat muret seoses sihipärase rünnakutega inimõiguste kaitsjate, ajakirjanike ja nende pereliikmete vastu; mõistab kindlalt hukka poliitilise vägivalda, kiirhukkamised ja muud inimõiguste rikkumised; nõuab tungivalt, et Burundi ametivõimud lõpetaksid äärmiselt tähtsa ja kiireloomulise prioriteedina nimetatud rikkumised ja kuritarvitused ning viiks läbi erapooletu ja sõltumatu uurimise, et anda vastutavad isikud kohtu alla ja pakkuda ohvritele õiguskaitset;

83. peab jätkuvalt äärmiselt muret tekitavaks kriisi humanitaarõju riigi tsiviilelanikkonnale ja kogu piirkonnale tervikuna; nõuab, et EL jätkaks tööd valitsuse ja opositsiooni konsensusel põhineva lahenduse leidmiseks, et taastada kaasav ja demokraatlik süsteem;

84. väljendab rahulolu seoses 17. detsembril 2015 toimunud ÜRO Inimõiguste Nõukogu erakorralise istungjärguga, kus arutati inimõiguste olukorra edasise halvenemise ärahoidmist Burundis, kuid peab kahetsusväärseks selle läbiviimisega viivitamist; nõuab sõltumatute ekspertide missiooni kiiret Burundisse lähetamist ja nõuab, et Burundi ametiasutused teeksid selle missiooniga täielikku koostööd;

Neljapäev, 21. jaanuar 2016*Saudi Araabia*

85. on sügavalt mures inimõiguste süstemaatilise ja ulatusliku rikkumise pärast riigis; peab äärmiselt muret tekitavaks seda, kui tihti Saudi Araabia kohtutes 2015. aastal surmanuhtlust määrati ja seda täide viidi; mõistab hukka viimastel nädalatel toime pandud massihukkamised; kutsub Saudi Araabiat üles kehtestama surmanuhtlusele moratooriumi;

86. kutsub Saudi Araabia ametivõime üles vabastama kõik meelsusvangid, sealhulgas 2015. aasta Sahharovi auhinna laureadi Raif Badawi; nõuab, et EL jälgiks tähelepanelikult seda juhtumit;

87. kordab, et ÜRO Inimõiguste Nõukogu liikmed tuleks valida selliste riikide hulgast, kus austatakse inimõigusi, õigusriigi põhimõtteid ja demokraatiat, mida Saudi Araabia praegu ei tee; kutsub Saudi Araabia ametivõime üles tegema täielikku koostööd ÜRO Inimõiguste Nõukogu erimenetlustega ja ÜRO inimõiguste ülemvoliniku bürooga;

Valgevene

88. väljendab heameelt allesjäänud poliitvangide vabastamise üle 2015. aasta augustis ja palub Valgevene valitsusel vabastatud poliitvangid rehabiliteerida ning täielikult taastada nende kodaniku- ja poliitilised õigused; on sügavalt mures sõnavabaduse, ühinemisvabaduse ja rahumeelse kogunemise vabaduse jätkuva piiramise pärast; mõistab hukka sõltumatute ja opositsiooniliste ajakirjanike ahistamise ning inimõiguslaste ahistamise ja kinnipidamise; nõuab tungival, et Valgevene teeks esimese sammu surmanuhtluse täieliku kaotamise teel ja ühineks surmanuhtlusele kuulutatud üldise moratooriumiga; kutsub valitsust tegema täielikku koostööd eriraportööriga ja võtma endale kohustuse viia ellu reformid inimõiguste kaitsmiseks, sh eriraportööri ja muude inimõiguste mehhanismide esitatud soovitude rakendamise kaudu;

Lähis-Ida rahuprotsess

89. võtab teadmiseks liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi ning nõukogu 18. jaanuaril 2016 vastu võetud järeldused Lähis-Ida rahuprotsessi kohta; jagab täielikult nõukogu seisukohta, et rahvusvahelise humanitaarõiguse ja inimõigusi käsitleva rahvusvahelise õiguse, sealhulgas vastutuskohustuse järgimine on rahu ja julgeoleku nurgakivi ning et Iisraeli asundused on rahvusvahelise õiguse kohaselt ebaseaduslikud ja kahjustavad kahe riigi koosseksisteerimisel põhineva lahenduse elluviimist; peab äärmiselt kahetsusväärseks Palestiina territooriumide inimõiguste olukorraga tegeleva ÜRO eriraportööri Makarim Wibisono ametist lahkumist;

o

o o

90. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ja komisjoni asepresidendile, ELi inimõiguste eriesindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO Julgeolekunõukogule, ÜRO peasekretärile, ÜRO Peaassamblee 69. istungjärgu eesistujale, ÜRO Inimõiguste Nõukogu presidendile, ÜRO inimõiguste ülemvolinikule ning Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee peasekretärile.